

[Hélga Pedersen.]

lade ankenævnet fortsætte, fordi også for mig var dets indsigt og overblik over domsmaterialet af den største betydning, og jeg syntes, at dets virksomhed ville være den bedste hjælp for en rolig afvikling af retsopgøret.

Behandlingen af forlængelsesloven for ankenævnet i maj 1952 gav mig ikke anledning til fornyede overvejelser, og den indsigt, at man, fordi justitsministeriet ikke — og selvfølgelig ikke — offentligt gjorde benådningsagerne, så overhovedet ikke kendte til løsladelserne, kan jeg ikke godtage. Mange løsladelser har i tidens løb på den ene eller den anden måde været fremme for offentligheden.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard rettede et af sine sædvanlige angreb på mig. Det ærede medlem, hvis angreb på mig er så almindelige, at jeg knap nok gider lytte til dem, kunne ikke lade denne lejlighed gå fra sig. I forbindelse med Bests løsladelse spurgte det ærede medlem undrende: Kan der virkelig være så megen uforstand hos en justitsminister? Ja, jeg spørger tilbage: Kan der virkelig være så megen uforstand hos en ældre parlamentariker, hos en mand, der har været minister i mange år, at han ikke kan sige sig selv, at når en sag som Bests benådning og tilbagesendelse til Tyskland skal gennemføres, så er det en omfattende ting, det er en kæde af mange, mange led, og det kan ske, at et led er lidt svagere end de andre, og at kæden er ved at gå i stykker? Det var det, der skete her, og jeg har taget det fulde ansvar herfor, og det skulle man vel egentlig ikke bebrejde mig. Men en løsladelse den 29. august har aldrig været tilsigtet, rent bortset fra at løsladelsen skete den 28. august.

Det ærede medlem var også så umådelig overrasket over de benådnings, der har fundet sted, medens jeg var minister. Det ærede medlem må undskylde, jeg kan ikke tro, det kan være rigtigt med den overraskelse. Løsladelser har gentagne gange været omtalt i pressen, som jeg sagde, og med den mistænksomhed, som det ærede medlem er udrustet med fra naturens side, tror jeg, han har haft grundlag nok til at spørge, hvis han ville.

Jeg har før nævnt, at jeg har lagt vægt på den individuelle behandling af disse sager på samme måde, som man gør det i almindelige kriminelle sager; jeg tænker på erklæringen fra fængselsvæsenet, undersøgelsen af mulighederne ved løsladelsen, undersøgelsen af, om den pågældende vil blive modtaget i sit hjem; hvordan er det milieu, han skal modtages i, hvordan er forholdet til arbejdsgiveren, og hvordan er forholdet til de lokale myndigheder? Der er foretaget meget indgående undersøgelser, og jeg drager det frem her for også derved at pege på, at jeg med denne omhyggelige undersøgelse og vurdering gerne ville tage det hensyn til dem, der tog sig benådningerne nær, som jeg i den givne situation kunne. At denne bestræbelse hos mig har nyttet, kan jeg vel ikke i dag forvente anerkendt hos ret mange, men jeg har i hvert fald lov at pege på det rent faktiske, at de personer, jeg har benådet, stiltfærdigt er gledet ind i samfundet; de har på en eller anden måde tilpasset sig.

Jeg forstår godt, at den almindelige borger drager det spørgsmål frem: Er landsforræderne ikke blevet mildere behandlet end de almindelige kriminelle, og i bekræftende fald: Har der været nogen grund her-til? Det kan nemlig synes så ligefremt og nærliggende at drage den sammenligning, når talen er om de grove landsforrædersager, men jeg synes, vi skal besinde os lidt også her. Jeg har personlig gennemgået mange, mange af disse sager, og i de fleste af de hidtil forelagte tilfælde synes jeg sammenligningen halter; det gør den navnlig i de ikke få tilfælde, hvor der er tale om angiveri og dets følger. Men i nogle tilfælde tør sammenligningen drages, og jeg erindrings tilfælde, hvor det netop indvirkede på min bedømmelse af den pågældende sag. På den anden side skal det også erkendes af mig, at jeg deler den opfattelse, at gennemførelsen af revisionsloven, med den politiske baggrund, den havde, nødvendigvis måtte påvirke bedømmelsen, vurderingen af sagerne generelt i nedadgående retning. Endelig er det vel også en erfaring gennem tiderne, at politiske forbrydelser og forbrydelser begået under krig bedømmes mildere, efter som tiden går, og den betragtning har også påvirket retsopgøret. Den betragtning vil bevidst eller ubevidst